

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**



Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ

Освітня програма
«Дитяча психологія та психологічна практика»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри професійної освіти
та інноваційних технологій
Протокол № 1 від “27” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психологічна корекція
Освітня програма	«Дитяча психологія та психологічна практика»
Спеціалізація (за наявності)	Відсутня
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4 / 8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 14 год. Лабораторних заняття – 4 год. Самостійна робота – 58 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП):

Курс «Психологічна корекції» спрямований на формування професійної компетентності майбутніх психологів в галузі прикладної психології та психологічної практики, що дасть змогу їм ефективно використовувати отримані знання на практиці.

Психологічна корекція – один з трьох основних напрямків діяльності психолога-практика, яка (залежно від теоретико-методологічної і практичної спрямованості самого психолога) являє собою певний комплекс методів суб'єкт-об'єктного впливу на клієнта з метою виправлення «недоліків» у способі мислення чи поведінці останнього. В переважній більшості випадків психологічна корекція застосовується у роботі з дітьми дошкільного, молодшого шкільного, підліткового та юнацького віку, саме там, де психокорекційний вплив є можливим і відповідає умовам психічного розвитку; проте у вітчизняній психологічній практиці існують окремі погляди та школи, що розглядають психологічну корекцію з значно ширшому контексті, розробляючи специфічні техніки і методи психокорекційної роботи. Також, слід зазначити, що за кордоном термін психологічна корекція майже не використовується. У зв'язку із складністю ідентифікації самого терміну, а відповідно і напрямку роботи психолога-практика, вважаємо за доцільне розуміти психологічну корекцію як корекцію поведінки дітей різного віку.

Завдання курсу:

1) сформувати в студентів уявлення про сутність та основну проблематику психологічної корекції як окремого виду психологічної практики, а також про місце і роль психологічної корекції в сучасній психологічній практиці;

2) навчити студентів базовим технікам та стратегіям попередження можливого психологічного неблагополуччя та надання психологічної допомоги у кризових ситуаціях, ситуаціях життєвого вибору та ін.;

3) ознайомити студентів зі специфікою організації та проведення індивідуальної і групової психологічної корекції, дитячої психокорекції, психологічного консультування і психологічної корекції в закладах освіти різного типу;

4) сформувати уявлення про базові навички здійснення кризової інтервенції,

супервізії.

Компетентності (відповідно до матриці ОП):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Здатність працювати з людьми, різними за віком, характером і соціальним статусом.

СК10. Здатність визначати відповідність нормативам розвитку та організувати психологічну допомогу дітям та підліткам.

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР16. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій, вміти концептуалізувати запит.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Психологічна корекція в системі психологічної практики.	<p>Поняття про психологічну корекцію: розкриваються загальні питання здійснення психологічної корекції, теоретико-методологічні засади, структура, завдання, напрямки, можливості і обмеження даного виду психологічної практики; детально характеризується об'єкт (суб'єкт) психокорекційного впливу (взаємодії), предмет психологічної корекції.</p> <p>Історія становлення психологічної корекції як окремого виду психологічної практики: зародження і формування психокорекційної практики в структурі основних терапевтичних напрямків: лікувальна педагогіка, психоаналіз, індивідуальна психологія А. Адлера, біхевіоризм, гештальтпсихологія, транзактний аналіз, гуманістична психологія, трансперсональна психологія, вітчизняна вікова психологія і психотерапія.</p> <p>Місце і роль психологічної корекції в сучасній психологічній науці і практиці: основні відмінності психологічної науки і практики, структура та види психологічної практики; спільне та відмінне у психокорекції, психотерапії, психологічного консультування, сучасні тенденції розвитку психокорекції, новітні розробки та пошуки.</p> <p>Принципи, цілі і завдання</p>	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.

		<p>психокорекційної роботи: подолання психічних проблем і труднощів у розвитку, повноцінний розвиток і функціонування особистості, корекція неповної сформованості, недостатнього розвитку різних сфер психічної реальності людини; принципи: гуманність, суб'єктивність, реалістичність, психологічна безпека, анонімність, активність, розмежування особистісних та професійних стосунків.</p> <p>Види психокорекції: корекція пізнавальної сфери людини, корекція емоційно-вольової і мотиваційної сфер особистості, корекція деяких деструктивних чи несформованих форм поведінки, корекція невротичних станів, корекція дитячо-батьківських стосунків та ін. форм взаємодії.</p> <p>Етапи психокорекційної роботи.</p>	
2.	Тема 2. Техніко-процесуальна складова психокорекційної роботи.	<p>Поняття про психокорекційну ситуацію: розкривається внутрішня ситуація та динаміка психокорекційного впливу, що утворюються в структурі «психолог-клієнт», наводяться приклади; тривожність, відчуття самотності, провини, дратівливості, агресивність, проблеми поведінки і самооцінки, невпевненість, сором'язливість, вікові та екзистенційні проблеми, проблеми адаптації і соціалізації, проблеми спілкування та ін.;</p> <p>Особливості складання психокорекційних програм. основні категорії психологічної корекції, завдання психокорекційних програм, моделі психокорекційних програм: загальні, типові, індивідуальні;</p> <p>Види психокорекційних програм: вимоги до психокорекційної програми, принципи складання корекційно-розвивальних програм, методичні вимоги до складання психокорекційних програм, блоки психокорекційного комплексу, приклади програм.</p>	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
3.	Тема 3. Психологічна	Корекційні прийоми, техніки, вправи на	Опрацювати

	<p>корекція пізнавальної сфери</p>	<p>розвиток дрібної моторики рук і зорово-рухової координації. Корекційні прийоми, техніки, вправи на розвиток уваги. Корекційні прийоми, техніки, вправи на розвиток пам'яті. Корекційні прийоми, техніки, вправи на розвиток мислення. Корекційні прийоми, техніки, вправи на розвиток уяви. Допоміжні методи психологічної корекції: ігротерапія, арттерапія, музикотерапія, бібліотерапія, казкотерапія та ін. прийоми розвитку навичок особистісної рефлексії і саморегуляції, прийоми і вправи розвитку пізнавальної сфери, прийоми і вправи розвитку комунікативної сфери, прийоми і вправи розвитку мотиваційної сфери; психоаналітичні методи корекційної роботи, когнітивно-біхевіористичні методи корекційної роботи, екзистенційно-гуманістичні методи корекційної роботи; ігротерапія, арттерапія, музикотерапія, бібліотерапія, казкотерапія та ін.</p>	<p>відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.</p>
4.	<p>Тема 4. Психологічна корекція поведінки дитини.</p>	<p>Проблема дитячої замкнутості та її корекція. Робота з батьками замкнутої дитини: – розкриваються конкретні завдання здійснення психокорекційної роботи з дітьми різного віку з урахуванням специфіки проблем розвитку та ймовірних адикцій, наводяться приклади; порушення розвитку особистості в дитячому віці; поняття про замкнутість, замкнутість чи сором'язливість, основні принципи і напрямки роботи з замкнутою дитиною; участь батьків у корекційній роботі, рекомендації. Психологічна корекція тривожності у дітей різного віку: причини емоційних порушень в дитячому віці, причини тривожності в молодшому шкільному і підлітковому віці; прийоми подолання тривожності, рекомендації щодо подолання тривожності. Психокорекційні прийоми подолання</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.</p>

		<p>дитячих страхів: фобії та причини їх виникнення в дошкільному, молодшому шкільному та підлітковому віці, види страхів, прийоми корекції страхів, профілактика і запобігання виникнення фобій у дітей. Корекція агресивної поведінки дитини. Робота з батьками агресивної дитини: поняття про агресію та агресивність, причини агресивності у дітей: біологічні, соціальні, психологічні; особливості психокорекційного впливу на агресивну дитину і підлітка, принципи роботи із агресивними дітьми, вибір психокорекційної програми і вправи; робота з батьками. Психокорекційна робота з гіперактивними дітьми: поняття про гіперактивність, причини гіперактивності, основні ознаки гіперактивної дитини, корекційні прийоми та вправи подолання гіперактивності; робота з батьками гіперактивної дитини. Психокорекція дитячо-батьківських і сімейних стосунків: нормативна структура дитячо-батьківських взаємин, види сімей та сімейних стосунків, можливі психологічні проблеми в неповних сім'ях, приклади корекційних програм нормалізації дитячо-батьківських взаємин. Можливості психологічної корекції девіантної поведінки.</p>	
5.	Тема 5. Особливості здійснення групової психологічної корекції з дітьми різного віку.	Підготовка до групової корекції. Особливості комплектації груп: психологія груп, групова динаміка і процес, переваги групових форм роботи, поняття про психокорекційні групи, завдання вирішувати в психокорекційних групах, комплектації груп. Специфіка групової форми психологічної корекції: прийняття групових правил і норм, цілі учасників психокорекційних груп: вирішення певних психічних проблем, душевний комфорт, самопізнання,	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.

		<p>задоволеність собою, самоствердження, знаходження шляхів подолання власних страждань, корекція поведінки і ставлення та ін.;</p> <p>прийняття ролей у групі, рольові установки, стереотипні ролі: самовдоволений мораліст, капризний нитик, охоронець часу та ін., етапи досягнення групової згуртованості, стадії розвитку і процеси психокорекційної групи.</p> <p>Види корекційних груп. Керівництво корекційною групою:</p> <p>групи організаційного розвитку чи вирішення проблем, групи навчання керівників і вироблення міжособистісних навичок, групи особистісного розвитку, терапевтичні групи;</p> <p>кваліфікація, підготовка і досвід керівника групи, групові лідери, самокеровані групи, стилі і типи керівництва групою, міра втручання керівника в груповий процес.</p> <p>Вправи, техніки, методи, що використовуються в груповій психокорекції:</p> <p>вправи, техніки, методи, що використовуються в т-групах;</p> <p>вправи, техніки, методи, що використовуються в гештальт-групах;</p> <p>вправи, техніки, методи, що використовуються в інкаунтер-групах;</p> <p>вправи, техніки, методи, що використовуються в групах тілесної терапії;</p> <p>вправи, техніки, методи, що використовуються в групах тренінгів вмінь;</p> <p>вправи, техніки, методи, що використовуються в групах транзактного аналізу;</p> <p>вправи, техніки, методи, що використовуються в групах танцювальної та арттерапії;</p> <p>вправи, техніки, методи, що використовуються в групах психодрами.</p> <p>Групова психокорекція у дошкільному віці: застосування, вправи, техніки.</p> <p>Групова психокорекція у молодшому шкільному віці: застосування, вправи,</p>	
--	--	---	--

		техніки. Групова психокорекція у підлітковому віці: застосування, вправи, техніки.	
6.	Тема 6. Етичні аспекти діяльності практичного психолога.	<p>Проблема етичних стандартів у роботі практичного психолога:</p> <ul style="list-style-type: none"> – погляд на проблему етичних стандартів у вітчизняній і зарубіжній психологічній практиці, соціальний запит і етичні стандарти, загальнолюдські та специфічні етичні норми, що враховуються при наданні психологічної допомоги; – етичні стандарти, норми, вимоги: конфіденційність (збереження особистої таємниці клієнта), кримінальне право і конфіденційність, вимога уникнення фізичного контакту (якщо це не передбачено певною процедурою, технікою обраного напрямку роботи психолога), вимога уникнення соціальних контактів із власним клієнтом (відмова від спільного ведення справ, недопущення маніпулювання клієнтом), недопустимість формування у клієнта необґрунтованих очікувань, перевищення меж власної компетенції; – ситуації, причини і умови за який психолог зобов'язаний чи має право відмовлятися, припиняти чи переносити на невизначений час надання психологічної допомоги; – особливості, умови і значення оплати клієнтом надання психологічної допомоги. <p>2. Позиції психолога-консультанта у процесі індивідуальної консультації:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поняття про професійну позицію психолога, директивний і недирективний підхід; – позиції психолога-консультанта: консультант-порадник, консультант-помічник, консультант-експерт (В.Ю. Меновщиков, 2004), взаємодія на рівних, взаємодія з позиції “зверху”, взаємодія з позиції “знизу” (Г.С. Абрамова, 1995). <p>3. Етичний кодекс психолога:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історія прийняття етичного кодексу в Україні, види етичних кодексів, етичні кодекси інших західноєвропейських країн; – етичний кодекс психолога і консультативно-терапевтичні напрямки; відповідальність, компетентність, захист прав клієнта, конфіденційність; можливості недотримання 	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.

		<p>конфіденційності психологічної консультації.</p> <p>4. Етичний документ практичного психолога:</p> <ul style="list-style-type: none"> – форми і особливості ознайомлення клієнта з етичними стандартами психолога, права та обов'язки клієнта, взірці етичних документів практичних психологів в закладах освіти і психологів-консультантів. 	
7.	Тема 7. Особливості навчання та підготовки практичного психолога.	<p>Принципи навчання психологічному консультуванню:</p> <ul style="list-style-type: none"> – специфіка навчання психологічному консультуванню, навчання через стосунки і ставлення; рівні, види знань: знання-розуміння (факти), знання-досвід (тацит, набуття); – істина моменту, істина (процес і річ), правила оволодіння навичками співбуття з іншою людиною, навчання через розучування (академічне навчання психологів і практичний досвід), навчання як відкриття (отримання особистого (власного) знання, якісно нового бачення), конфлюентність, спільність навчання (кожен є частиною цілого, взаємозбагачуючого процесу), своєчасність навчання, рефлексивність і неперервність навчання, самопізнання, повага до досвіду конкретної людини. <p>2. Циклічна модель навчання через досвід М.М. Певзнера:</p> <ul style="list-style-type: none"> – отримання нового досвіду, навчання через “діяння” як найбільш ефективна форма оволодіння знаннями і вміннями; навчання через досвід: досвід (фаза активності), опис (обмін реакціями, спостереження), переробка (обговорення стереотипів і динаміка), узагальнення (втілення принципів поведінки в реальному світі), застосування (планування застосування освоєних знань). 	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.
8.	Тема 8. Особистість практичного психолога.	<p>Особистість практичного психолога: основні вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> – особистість і прогноз перспективи професійної діяльності, загальні і специфічні обмеження особистості психолога-практика, рівень культури і професійної підготовки психолога, сенситивність і здатність до рефлексії, особистісна ємкість, життєлюбність і здатність до партнерства з клієнтом, збалансованість і задоволеність власних базисних цінностей, фізичне, психічне і 	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.

		<p>особистісне здоров'я психолога, професійні деформації; критерії професійної зрілості та творчості, вміння створювати атмосферу довіри і психологічної безпеки, взаємоактивності, прагнення до самоактуалізації; залежність бажаних якостей особистості “ефективного” консультанта від сфери і вимог конкретної професійної діяльності (В.Е. Пахальян, 2006), приклади;</p> <ul style="list-style-type: none"> – вирішення особистих проблем консультанта, загальні і специфічні обмеження (А.Ф. Бондаренко, 2000), профілактика вигорання; <p>Парадигмальне та інструментальне самовизначення психолога-практика.</p> <ul style="list-style-type: none"> – модель особистості практичного психолога: автентичність, відкритість власному досвіду, розвиток самопізнання, сила особистості та ідентичність, толерантність до невизначеності, прийняття особистої відповідальності, глибина стосунків з іншими людьми, постановка реалістичних цілей, емпатія; – стадії та чинники професійного аксіогенезу психолога. <p>3. Критерії відповідності професійної підготовки практичного психолога:</p> <ul style="list-style-type: none"> – професійно-особистісні якості психотерапевта (Rogers, 1957), критерії професійної зрілості та творчості, базові уміння консультанта (В.В. Колпачников, 1997, 1998), особистісна і соціальна зрілість як процес (К. Shneider, 1992), критерії неефективної роботи консультанта (Г.С. Абрамова, 2000), цілісна ціннісна теорія (М.А. Гуліна, 2000), модель особистості ефективного психолога (Г.С. Абрамова, 1997, Р. Кочюнас, 1999, М.К. Тутушкіна, 1999); – експертиза професійної діяльності психолога. 	
9.	<p>Тема 9. Основи кризової інтервенції.</p>	<p>Криза і кризова інтервенція. Сутність психологічної кризи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – характерні особливості кризи, причини виникнення криз, кризи внутрішнього (криза розвитку, захворювання як криза, криза стосунків, криза станів душі, екзистенційні кризи, морально-етичні кризи) і зовнішнього (ситуаційна, криза змін, деприваційна, інтеграційна) локусу контролю; – “вентиляція” почуттів, приклади механізмів психологічного захисту 	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.</p>

		<p>людей у стані кризи.</p> <p>2. Стадії кризи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – три стадії розвитку кризи (стадія нормальної адаптації, стадія мобілізації, критична стадія) за М.Я. Соловейчик; – п'ять стадій розвитку кризи (нормальна стадія, передкризовий стан, власне криза (“гостра” криза), виникнення нової форми, стадія комфорту) за О.В. Ємельяноюю. <p>3. Етапи кризової інтервенції:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поняття про кризову інтервенцію (робота з інтенсивними почуттями і актуальними проблемами); – принципи кризової інтервенції; – три стадії роботи з кризою: збір інформації, формулювання і переформулювання проблеми, альтернатива і рішення (А.А. Бадхен, А.М. Родина, 2007); – етапи кризового втручання: встановлення контакту, збір інформації, формулювання проблеми, вивчення можливостей, пошук альтернатив, контакт, завершальний етап (Е.В. Ємельянова, 2008). <p>4. Методи зниження кризового напруження:</p> <ul style="list-style-type: none"> – релаксаційна візуалізація, трансформація образу (метод В. Стюарт) в поєднанні з фокусуванням (метод Ю. Джендліна), подвійна дисоціація. <p>5. Супровід клієнтів при переживанні втрати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – клінічний опис “крайнього” горя, зміна стадій жалоби: заперечення, озлобленість, компроміс, депресія, адаптація: розвиток нової ідентичності (модель Е. Кюблер-Росс), техніка роботи з переживанням втрати: переключення уваги, ре-переживання. 	
10.	<p>Тема 10. Концептуальні засади психологічної корекції.</p>	<p>Особистісно-орієнтоване психологічне консультування К. Роджерса:</p> <ul style="list-style-type: none"> – особистісно-орієнтоване психологічне консультування в контексті зарубіжного та вітчизняного досвіду; основні принципи особистісно-орієнтованого психологічного консультування; – умови та критерії ефективності особистісно-орієнтованого психологічного консультування; основні вимоги до консультанта. <p>Екзистенційно-гуманістичні основи психологічного консультування (В. Франкл, Р. Мей, І. Ялом):</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.</p>

		<p>логотерапія, знаходження смислу життя, смислу страждань, парадоксальна інтенція в концепції В. Франкла;</p> <p>детермінованість і свобода особистості, соціальна інтегрованість, джерела духовності, структура труднощів, емпатія в психологічному консультуванні, сповідь і тлумачення, трансформація особистості, мораль і консультування в концепції Р. Мея.</p> <p>екзистенційна психотерапія, поняття життя, смерті і тривоги в екзистенційній терапії, екзистенційна парадигма патопсихології І. Ялома.</p> <p>Методологічні аспекти діяльності практичного психолога (В.В. Столін, Ф.Є. Василюк, О.Ф. Бондаренко, Г.А. Берулава):</p> <p>спроби теоретико-методологічного осмислення і систематизації психологічної практики: скарга, запит, самодіагноз, проблема, суб'єктивний і об'єктивний локус В.В. Столін, розуміюча психотерапія і психологічна практика Ф.Є. Василюка, теорія і практика психологічної допомоги О.Ф. Бондаренка, методологічна основи діяльності психолога-практика Г.А. Берулави.</p> <p>Основи візуальної психодіагностики (Е. Кречмер, У. Шелдон, К. Леонгардт, А. Лічко, А. Піз, Г. Щокін):</p> <p>типологічна модель Е. Кречмера, конституційні типи тілобудови: астеничний, атлетичний, пікнічний; маніакально-депресивний (циркулярний) психоз, шизофренія, епілепсія;</p> <p>типологічна модель У. Шелдона, ендоморфізм, мезоморфізм, ектоморфізм; вісцеротонія, соматотонія, церебротонія;</p> <p>акцентуації характеру: гіпертимний, циклотимний, дистимний, екзальтований, тривожний емотивний; типи акцентуації особистостей; спостереження як основний метод візуальної психодіагностики; мова тілорухів, жести, міміка, пантоміміка, мова, одяг, звички і т. ін.</p> <p>Трансперсональна психологія і психологічна практика (С. Гроф, А. Мінделл):</p>	
--	--	---	--

		<p>історія становлення трансперсональної психології: від ЛСД-терапії до холотропного дихання, досвід холонафтів, матриці народження С. Грофа; дослідження внутрішнього простору, переживання сновидінь та тілесних симптомів, робота з клієнтами в коматозному стані А. Мінделла.</p> <p>Провокативна психотерапія Ф. Фереллі:</p> <p>– концептуальні засади провокативної психотерапії, початок терапії, припущення і гіпотези, роль терапевта, гумор і провокативна терапія, стадії провокативної терапії.</p> <p>Прогностична функціональна модель процесу психологічного консультування (В.М. Мицько):</p> <p>ціннісно-смілова сфера клієнта і консультування; сприйняття смислу ситуації клієнта, спроба тлумачення смислів дій клієнта, суб'єктивна інтерпретація дій та ситуації клієнта психологом, переструктурування внутрішнього досвіду клієнта, узгодження ціннісно-смілових сфер психолога і клієнта, актуалізація смислотворчої активності клієнта, реалізація потенційної сутності клієнта через “розблокування” його волі й усвідомлення відповідальності, формування свідомого прагнення особистості до постійного самовдосконалення і саморозвитку.</p>	
11.	<p>Тема 11. Психологічна співзалежність. Робота зі співзалежними клієнтами.</p>	<p>Сутність психологічної співзалежності.</p> <p>Соціально обумовлена залежність, психічна залежність, фізична залежність, межа неповернення; глибинна сутність співзалежності з позиції психоаналізу, емоційна співзалежність, наркотична співзалежність, трикутник «рятівництва», співзаленість із сектою, зрілі стосунки і зріла турбота;</p> <p>межі консультативної допомоги співзалежним, розподіл відповідальності за вирішення проблеми.</p> <p>Форми співзалежних стосунків:</p> <p>любов через відмову від власного суверенітету і розчинення власної психологічної території в території</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.</p>

Всього за тиж- нь	1	5	1	4	3	4	3	4	2	4	1	4	1	4	4	5	50	100
----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-----

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, ІТ-технології
Література	
<p><i>Повна електронна версія бібліотеки згрупована на 6 Гб пам'яті за відповідними модулями даного курсу подається студентам до початку лекцій разом з іншими методичними та роздатковими матеріалами.</i></p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мицько В.М., Сидорик Ю.Р. Основи психологічного консультування, психокорекції та психотерапії: методичні рекомендації для студентів напряму підготовки 6.010106 "Соціальна педагогіка" / В.М. Мицько, Ю.Р. Сидорик. – Івано-Франківськ: Видавництво "Плай" ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. – 53 с. 2. Мицько В.М. Дистанційне психологічне консультування: методичні рекомендації для студентів напряму підготовки 6.030102 "Психологія" / В.М. Мицько. – Івано-Франківськ: Видавництво "Плай" ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2012. – 51 с. 3. Олійник Л.М. Психодіагностика і корекція: навчально-методичний посібник з практичної психології. – Миколаїв: ПП «Принт-Експрес», 2010. – 218 с. 	
<p>14. Рекомендована література Базова для Модуля 1. Психологічна корекція та загальні питання психологічної практики</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 4. Байярд Р. Т., Байярд Д. Ваш беспокойный подросток. Практическое руководство для отчаявшихся родителей / Пер. с англ. А. Б. Орлова. – М.: Просвещение, 1991. – 224 с. 5. Борулава Г. А. Методологические основы деятельности практического психолога. – М.: Высшая школа, 2003. 6. Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика. – К.: Укртехпрес, 1997. – 216 с. 7. Бретт Д. «Жила была девочка, похожая на тебя...» Психотерапевтические истории для детей/ Пер. с англ. Г. А. Павлова. – М.: Независимая фирма «Класс», 1996. – 224 с. 8. Дробинская А. О. Школьные трудности «нестандартных» детей. – 2-е издание. – М.: Школа-Пресс, 2001. – 144 с. 9. Заваденко Н. Н. Как понять ребенка: дети с гиперактивностью и дефицитом внимания. 	

- М.: Школьная пресса, 2001. – 112 с.
10. Захаров А. И. Дневные и ночные страхи у детей. Серия «Психология ребенка». – СПб.: «Издательство СОЮЗ», 2000. – 448 с.
 11. Комер Р. Патопсихология поведения. Нарушения и патологии психики. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2002.
 12. Коробко С.Л. Работа психолога з молодшими школярами: методичний посібник / С.Л. Коробко, О.І. Коробко. – К.: Літера ЛТД, 2006. – 416 с.
 13. Кузікова С.Б. Основи психокорекції: навчальний посібник. – К.: Вид-во «Академвидав», 2012. – 320 с.
 14. Леви В. Л. Нестандартный ребенок. – 3-е изд. – М.: Знание, 1989. – 256 с.
 15. Макарова Е. Г. Преодолеть страх, или Искусствотерапия. – М.: Издательство «Школа-Пресс», 1996. – 304 с.
 16. Моргун В.Ф., Седых К.В. Делинквентный подросток. Учебное пособие. - Полтава, 1995.- 161 с.
 17. Овчарова Р. В. Технологии практического психолога образования: Учебное пособие для студентов вузов и практических работников. – М.: ТЦ «Сфера», 2000. – 448 с.
 18. Одаренные дети: Пер. с англ. / Общ. ред. Г.В. Бруменской и В.М. Слущкого. – М.: Прогресс, 1991. – 376 с.
 19. Осипова А. А. Общая психокоррекция: Учебное пособие для студентов вузов. – М.: ТЦ «Сфера», 2000. – 512 с.
 20. Подмазин СИ., Сибиль Е.И. Как помочь подростку с «трудным» характером. -К.: НПЦ «Перспектива», 1996. - 160 с.
 21. Рибалка В.В. Психологічна профілактика суїцидальних тенденцій в учнівській молоді: Методичні рекомендації. - К.: ІПППО АПН України, КФ ВМУРоЛ «Україна», ПП Щербатих О.В. 2007. - 68 с.
 22. Рогов Е. И. Настольная книга практического психолога: Учеб. пособие: В 2 кн. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Гума-нит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1: Система работы психолога с детьми разного возраста. – 384 с.
 23. Рогов Е. И. Настольная книга практического психолога: Учеб. пособие: В 2 кн. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Гуманит. изд. Центр ВЛАДОС, 1999. – Кн. 2: Работа психолога со взрослыми. Коррекционные приемы и упражнения. – 480 с.
 24. Рудестам Н.М. Групповая психотерапия. Психокоррекционные группы: теория и практика / Н.М. Рудестам. – М.: ООО «Издательство АСТ», 1990. – 235 с.
 25. Сиротюк А.Л. Синдром дефицита внимания с гиперактивностью. Диагностика, коррекция и практические рекомендации родителям и педагогам / А.Л. Сиротюк. – М.: ТЦ Сфера, 2002. – 128 с.
 26. Справочник практического психолога / сост. И. Г. Малкина-Пых. – М.: Эксмо, 2008. – 848 с.
 27. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування і корекція. – К.: “Професіонал”, 2007.
 28. Шнайдер Л. Б. Девиантное поведение детей и подростков. – М.: Академический Проект; Трикста, 2005. – 336 с.

29. Абрамова Г. С. Практическая психология: Учебник для студентов вузов. – Изд. 6-е, перераб. и доп. – М.: Академический проект. 2001. – 480 с.
30. Айви А. Е., Айви М. Б., Саймэн-Даунинг Л. Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и техники: практическое руководство. М.: Психотерапевтический колледж, 1999.
31. Алешина Ю. Е. Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. – М.: Независимая фирма «Класс», 2000. – 208 с.
32. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. К.: Четверта хвиля, 2004. – 256 с.
33. Васьковская С. В., Горностай П. П. Психологическое консультирование: Ситуационные задачи. – Киев: Вища шк., 1996. – 192 с.
34. Гледдинг С. Психологическое консультирование. – СПб., 2002.
35. Горностай П. П., Васьковская С. В. Теория и практика психологического консультирования: Проблемный подход. – К.: Наук. думка, 1995. – 128 с.
36. Гулина М. А. Основы индивидуального психологического консультирования. – СПб.: Речь, 2000.
37. Гулина М. А. Терапевтическая и консультативная психология. – СПб.: Речь, 2007.
38. Емельянова Е. В. Кризис в созависимых отношениях. Принципы и алгоритмы консультирования. – СПб.: Речь, 2008. – 368 с.
39. Коттлер Дж., Браун Р. Психотерапевтическое консультирование. – СПб.: Из-во «Питер», 2001.
40. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования / Пер. с лит. – М.: Академ. проект, 1999. – 239 с.
41. Кулаков С. А. Практикум по супервизии в консультировании и психотерапии. – СПб.: Речь, 2002.
42. Мастерство психологического консультирования / Под ред. А. А. Бадхена, А. М. Родиной. – СПб.: Речь, 2007. – 240 с.
43. Меновщиков В. Ю. Введение в психологическое консультирование. – М.: Смысл, 2004. – 109 с.
44. Минделл А. Кома: ключ к пробуждению. Самостоятельная работа над собой. – М.: «АСТ», 2005.
45. Москаленко В. Д. Созависимость: характеристики и практика преодоления.
46. Моховиков А. Н. Телефонное консультирование. – М.: Смысл, 2001. – 494 с.
47. Мэй Р. Искусство психологического консультирования / Пер. с англ. – М.: Независимая фирма «Класс», 1994. – 144 с.
48. Немов Р. С. Психологическое консультирование. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000.
49. Обозов Н. Н. Психологическое консультирование (методическое пособие). – Санкт-Петербург: Санкт-Петербургский государственный университет. Ассоциация лекторов. Центр прикладной психологии. – 1993. – 49 с.
50. Пахальян В. Э. Психологическое консультирование: Учебное пособие. – СПб.: Лидер, 2006. – 256 с.
51. Психотерапевтическая энциклопедия / Под общей редакцией Б. Д. Карвасарского. – СПб.: Питер Ком, 1999. – 752 с.
52. Роджерс К. Консультирование и психотерапия. Новейшие подходы в области

практической работы. – М.: Эксмо-пресс, 2000.

53. Рошек В. Г., Конторович В. А., Крукович Е. И. Психологическая помощь в кризисных ситуациях. – СПб.: Речь, 2007.
54. Руководство по телефонному консультированию. – М.: НПО «ЭГОС», 1994.
55. Столин В. В., Бодалёв А. А. Семья в психологической консультации. – М., 1989.
56. Стюарт В. Работа с образами и символами в психологическом консультировании. – М.: Независимая фирма «Класс», 1998.
57. Тутушкина М. К. Психологическая помощь и консультирование в практической психологии. – СПб.: Дидактика Плюс, 1999.
58. Уоллес В., Холл Д. Психологическая консультация. – СПб., 2003.
59. Фурман Б., Ахола Т. Психотерапевтическое консультирование. – СПб.: Речь, 2007.
60. Шнейдер Л. Б., Вольнова Г. В. Психологическое консультирование. – М.: Ижица, 2002.
61. Шостром Э., Браммер Л. Терапевтическая психология. Основы консультирования и психотерапии. – СПб: Сова; М.: Изд-во Эксмо, 2002.

Допоміжна

62. Бейкер К. Г. Система охраны психического здоровья в США // Вопросы психологии. – 1990. – № 6.
63. Булкина Е. С. Письменное общение психолога с клиентом // Журнал практического психолога. – 1999. - №9. – С. 64 – 66.
64. Василюк Ф. Е. Психология переживания (анализ преодоления критических ситуаций). – М.: Изд. Моск. ун-та, 1984.
65. Джейкобс Д., Дональд П. Д., Мейер Дж. Супервизорство. Техника и методы корректирующих консультаций. – СПб.: Б.С.К., 1997.
66. Капустин С. А. Границы возможностей психологического консультирования // Вопросы психологии. – 1993. – №5. – С.50 – 56.
67. Колпачников В. В. Общее введение в индивидуальное психологическое консультирование // Вопросы психологии. – 1998. – № 6.
68. Ліщинська О. А. Практикум з індивідуально-психологічного консультування для початківців. – К.: НПЦ Перспектива, 1997.
69. Маслоу А. Дальние пределы человеческой психики. – СПб.: Евразия, 1997.
70. Минигалиева М. Р. Стратегии социального поведения психолога-консультанта // Психология зрелости и старения. – 2003. – № 2 (22), лето. – С. 69–93.
71. Мицько В. М. Аксіопсихологічне проектування процесу психологічної консультації // Актуальні проблеми практичної психології. Збірник наукових праць. – Херсон: ПП Вишемирський В. С., 2006. – С. 155–158.
72. Мицько В.М. Специфіка дистанційного психологічного консультування в мережі Інтернет. – Львів. Науковий вісник Львівського держаного ун-ту внутрішніх справ. – Сер. «Психологічна», 2011. – № 2. – С. 57–59.
73. Навайтис Г. Семья в психологической консультации. – М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 1999. – 224 с.
74. Пиз А. Язык телодвижений. – СПб.: ИД Гутенберг, 1997.
75. Пряжников Н. С. Право на нравственность: этические проблемы практического психолога. – Психологическая наука и образование. – 1999. – № 1.
76. Работа с кризисной личностью / Под ред. В. В. Козлова. – М.: Институт психотерапии,

2003.

77. Сальникова Л. С. Телефон доверия. – М.: Знание, 1990. –192 с.
78. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. – К.: Либідь, 2003. – 376 с.
79. Титаренко Т. М. Життєві домагання і професійне становлення особистості практичного психолога // Практична психологія та соціальна робота. – 2003. – № 4. – С. 21–23.
80. Флоренская Т. А. Диалог как метод психологии консультирования (духовно ориентированный подход)// Психологический журнал. – 1994. – №5. – Т.15. – С. 44 – 55.
81. Ховкинс П., Шохет Р. Супервизия. Индивидуальный, групповой и организационный подходы. – СПб.: Речь, 2002. – 352 с.
82. Ягнюк К. В. Принципы проведения первичной консультации // Журнал практической психологии и психоанализа. – № 1. – февраль 2000 р.

15. Інформаційні ресурси

Адреси бібліотек:

1. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника – Шевченка 57, 1 поверх Гуманітарного корпусу.
2. Бібліотека філософських, психологічних, релігійнознавчих дисциплін - Шевченка 57, 5 поверх Гуманітарного корпусу, філософський факультет.

Інтернет ресурси:

1. <http://lib.pu.if.ua>. - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
2. <http://www.pu.if.ua/depart/PedagogicalPsychology/ua/4228/> - кафедра педагогічної та вікової психології.
3. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
4. <http://hklib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
5. <http://www.koob.ru/> - електронна бібліотека «Куб».
6. <http://pro.fpko.ru/post-name/286/> - федерація психологів-консультантів онлайн.
7. <http://upsihologa.com.ua/> - портал професійних психологів України «У психолога».

Відео ресурси:

1. Виктор Франкл «Логотерапия» (лекции) – Москва, 1992 г.;
2. Ирвин Ялом «Memento mori...» (лекция). Кинокомпания «Стрим», 2010 г.;
3. Владимир Столин «Техника психологического консультирования» (лекции и семинары). I и II части. Советско-американское предприятие «Екопси», 1990 г.;
4. Станислав Гроф «Холоotropое дыхание» (научно-документальный фильм). Телекомпания «ТНТ-Телесеть», 2008 г.;
5. Станислав Гроф «Проблема смерти» (семинар). Москва. Ассоциация трансперсональной психологии и психотерапии, 2010 г.;
6. Станислав Гроф «Трансперсональная психология» (лекция). Сноб, 2009 г.;
7. Френк Ферелли «Провокативная терапия» (семинар). Москва, 2002 г.;
8. Алан Пиз «Язык телодвижений» (семинар). Киев, 2005 г.;
9. Лариса Дрыгваль «Графология для начинающих» (обучающий семинар-тренинг). Школа Инессы Гольдберг. Кинокомпания «Стрим», 2009 г.;
10. О.В. Петровский, В.С. Мухина «Я и другие» (научно-документальный фильм). Киевская киностудия научно-популярных фильмов, 1971 г.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 104 тел. (0342) 54-12-35 https://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач	Мицько Володимир Мирославович кандидат психологічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	+380973323135 volodymyr.mytsko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: tps://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: tps://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p>

	Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач

Мицько В.М.